

Det første han sa var: «Hvorfor i huleste ligger du der og gremmer deg og er bitter mot skjebnen! Du burde heller av hele ditt hjerte takke skjebnen. For det første har du hatt et helt fantastisk liv: En flott barndom, en topp kone og fine barn, gode venner, du har aldri vært syk før (for eksempel, sist du hadde influensa var for 35 år siden), og du har hatt en jobb som du har elsket, for å nevne noe.

For det andre har du jo alltid sagt at du ikke er redd for å dø. Nå vet du jo at du ikke er det.

For det tredje vet du jo at gjennomsnittsalderen for menn i Norge nå er 74 år. Da er det klart at dødsstatistikken må begynne langt under din alder på 65 år og gå opp tilsvarende på den andre siden. Følgelig, når du har nådd opp i din nåværende alder så vil det være å anse som en naturlig død hva alder angår og en årsak skal jo døden ha.»

Han hadde rett.

Så forsvant denne fantasifiguren, og jeg ble liggende og tenke over hans argumenter. Jeg fant fort ut at han hadde jo helt rett, og plutselig var det som å slå over en bryter i hjernen, og jeg ble glad og fornøyd. (Det var vel underbevissthetens måte å motivere meg til å mestre situasjonen på.

Både før og siden har jeg ment at en kan motivere seg til å tåle hva det skal være). I disse årene som er gått siden har jeg ikke hatt et eneste tungt øyeblikk psykisk sett.

Jeg har hatt tilsammen seks, til dels svære, operasjoner med etterfølgende til dels store komplikasjoner, slik at de fysiske plagene har vært temmelig store, men humøret har hele tiden vært godt. Tankene har jo titt og ofte streifet innom kreften min, men det har ikke på noen måte ødelagt humøret. Det høres utrolig ut, men det er virkelig sannheten. Jeg får vel gjøre oppmerksom på at jeg ikke tror på hverken Gud eller djevel, og døden skremmer meg derfor ikke

Aktiv dødshjelp.

Den neste grunnen til disse mine skrivelser er et brennende ønske om et innlegg i debatten om «aktiv dødshjelp» fordi jeg nå føler at jeg har et særdeles godt grunnlag for å ha en mening om dette. Jeg synes det er helt forferdelig at et menneske som er dødssyk og lider, ikke skal kunne hjelpes til å få en slutt på de fysiske og psykiske lidelsene.

Når et kjæle- eller husdyr er dødssyk og lider, viser vi medlidenhet og tar det til dyrlegen for en siste sprøyte, men når det gjelder et menneske som går mot den sikre død og lider de forferdeligste kvaler, så vel fysisk som psykisk, så mener man at de bare skal ligge der og råtne bort.

Et fyord.

Jeg kan til nød forstå at de religiøse har en slik «umenneskelig» holdning, men det er komplett umulig for meg å forstå hvorfor ikke-religiøse mennesker skal innta et slikt standpunkt. Uttrykket «aktiv dødshjelp» har jo vært fyord gjennom hundrer av år som følge av at den kristne lære har styrt samfunnet fullstendig. Imidlertid er vi jo nå endelig kommet inn i en virkelig

«opplysningstid» hvor iallfall vårt lille samfunn her oppe på berget er blitt beundringsverdig humant.

Så nå er vel tiden endelig kommet til at politikere, myndigheter for øvrig og alle andre begynner å tenke på å forandre denne umenneskelige praksis som faktisk på en måte er like forferdelig som det at muslimene stener sine egne til døde.

En giftpille.

For ordens skyld: Jeg forlanger ikke at helsepersonell skal gi meg den siste sprøyte, men jeg forlanger at en giftpille skulle kunne legges på mitt nattbord slik at jeg kunne ta den selv. Nederland har jo med stort hell praktisert dette med aktiv dødshjelp i mange år, så hvorfor ikke også i Norge.

Jeg ber Arna sende kopi av denne talen til Aftenposten slik at mine erfaringer og tanker kan spres om hvordan en kan få en meningsfylt tilværelse selv om en opplever all verdens motgang og om hvorfor man nå for alvor bør starte en debatt i folket om «aktiv dødshjelp». Forhåpentlig vil andre aviser rundt om i landet plukke opp artikkelen. Det skulle glede meg meget (vel, jeg kan jo i skrivende øyeblikk glede meg i håpet!).

Slippe plagene.

Til slutt kan jeg fortelle dere at her jeg nå sitter og skriver mitt siste brev i livet, er jeg i fullstendig balanse og har det greit. Det skal bli godt å slippe alle plagene. Naturligvis er det veldig trist å skilles fra mine kjære og venner og bekjente, men det hjelper meg å erkjenne at denne adskillelsen senere jo hadde kommet i alle fall, selv om jeg hadde levd til jeg sovnet inn av alderdomssvakhet.

Jeg tror at denne min løsning er best også for mine nærmeste. Det er en forferdelig tanke for meg å forestille meg at de skulle se at jeg råtnet på rot, så å si. Og enda verre: Tanken på at barnebarna skulle se bestefar transformeres til et ugjenkjennelig «vrak» er for meg helt uakseptabel.

Som en tyv i natten.

Det eneste jeg er lei meg for, er at jeg nå er nødt til, som en tyv i natten, å ta mitt eget liv. Det er ikke akkurat noen verdig og fin slutt på livet som jeg av våre styrende er tvunget til!

Dette i grell kontrast til følgende scenario: Jeg kunne samle mine nærmeste rundt meg, ta et varmt og fint farvel, legge meg i min seng, strekke hånden ut etter giftpillen og sovne fredfullt inn - antagelig ville jeg gjøre det med et godt smil om munnen. Jeg føler meg ganske overbevist om at også mine nærmeste ville føle det som en verdig og fin slutt på livet.

Helt til slutt har jeg lyst å gjengi et lite dikt som jeg er veldig glad i:

Stå ikke ved min grav og gråt

jeg er ikke der.

Jeg sover ikke -

Jeg er de tusen vindere blåst

jeg er snøkrystallers frost.

Jeg er morgensol i duggvåt eng

og høstregnet som væter kinn.

Når du våkner opp i morgenstille

er jeg de tusen fuglevingens sus.

Når du sovner inn i nattens silde

er jeg de milde stjerners lys.

Stå ikke ved min grav og gråt

jeg er ikke der.

Jeg døde ikke -

Jeg kan jo bare håpe på at noen av dere vil føle det slik.

Farvel og takk for alt.

Denne kronikken trykkes i Aftenposten etter uttrykkelig ønske fra avdøde Bjørnar Kanli selv. Hans enke, Arna Helene Kanli, har også gitt sitt samtykke.

I Bjørnar Kanlis følgeskriv til Aftenposten står det: «Når De leser dette, er jeg død og begravet. Jeg ber dem være vennlig å trykke denne min vedlagte «gravtale» i Deres avis. Hovedgrunnen til disse mine skrivelser er et brennende ønske om et siste innlegg med størst mulig nedslagsfelt i eutanasi-debatten. Ytterligere én grunn, og for meg nesten likeså viktig, er et ønske om å fortelle omverdenen om mulighetene til å motivere seg til å mestre motgang og smerte i livet. Ettersom det er meg meget maktpåliggende å få forklart for slekt, venner og bekjente hvorfor jeg gikk til denne drastiske handlingen - som av mange er ansett å være uakseptabel, ja, uanstendig - ber jeg Dem vennligst bruke mitt navn.»

«Det eneste jeg er lei meg for, er at jeg nå er nødt til, som en tyv i natten, å ta mitt eget liv»

(C) Aftenposten